

УДК 314.15(477)

Анастасія Павлівна ПУСТОВІТ,

курсант групи Ф2-103 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент Павлинко Н. В.

ПРОБЛЕМА ТРУДОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ ТА ЇЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ В УКРАЇНІ

Трудова міграція є глобальним явищем, що справляє значний вплив на економічний розвиток країн світу. Для сучасної України особливо актуальним є питання трудової еміграції, оскільки її масштаби набули таких значних розмірів, що загрожують підірвати потенціал вітчизняної економіки.

За даними статистики, у 2015–2017 рр. трудова міграція охопила 1,3 млн українських громадян, що складає 4,5 % населення. Проте, за експертними оцінками, їх кількість може сягати 4 млн осіб, або 16 % населення працездатного віку. Трудовими мігрантами стало 2,5 % жінок та 6,7 % чоловіків працездатного віку, 3,4 % міських та 6,9 % сільських жителів. На заробітки до країн СНД виїждять переважно представники робітничих професій: шахтарі, будівельники, водії; до країн далекого зарубіжжя – висококваліфіковані фахівці (науковці, програмісти), молодь, яка має вищу освіту і розраховує на роботу у сфері послуг. Найбільше емігрантів з України працює в Італії, Чехії, Польщі, на Кіпрі, у Німеччині, в Канаді.

Найпоширенішими мотивами трудової еміграції виступають низький рівень оплати праці в Україні, відсутність умов для самореалізації, недостатня кількість робочих місць, низька якість життя, складні умови ведення бізнесу, тривала політична криза, збройний конфлікт на сході країни.

До позитивних наслідків трудової еміграції можна віднести значне надходження валюти в Україну. За даними НБУ, четвертий рік поспіль зростає обсяг грошових переказів з Польщі (з 1,4 до 3,6 млрд доларів США), з США (з 0,5 до 0,8 млрд дол.), Чеської республіки (з 0,3 до 0,8 млрд доларів), з Італії, Сполученого Королівства, Німеччини, Кіпру, Ізраїлю та інших країн. З Росії за останні роки відбулося певне зменшення переказів (з 1,7 млрд дол. до 1,1 млрд). Таке надходження валюти є також і засобом боротьби з бідністю та сприяє підвищенню рівня життя заробітчан та їх родин. Сучасні дослідження, у яких аналізувалися дані 74 країн, показують, що збільшення кількості трудових мігрантів на 10 % зменшує чисельність людей, що знаходяться на межі бідності на 1,6 %, тоді як збільшення ВВП на 10 % призводить до зменшення такої частки людей лише на 1,2 %.

Окрім того, трудова еміграція дозволяє знизити напруження на ринку праці. Це пояснює, чому в Україні рівень навантаження зареєстрованих безробітних на десять вакансій, який досягнув максимуму у 2015 р. (189 осіб), у 2017 р. скоротилося майже у тричі (до 70 осіб).

Разом з тими, трудова еміграція підживляє трудовий та демографічний потенціал країни-донора, оскільки виїждять, як правило, економічно активні

працездатні люди дітородного віку (більше половини трудових емігрантів – особи віком до 40 років). Навіть якщо їх діти виховуються в рідній країні, вони часто наслідують своїх батьків і також у майбутньому стають трудовими мігрантами. Це підтверджують опитування старшокласників, які показують, що 65 % випускників мають бажання у майбутньому працювати за межами своєї країни.

Важливим негативним наслідком трудової міграції є і те, що частина заробітчан є нелегально працюючими, що несе у собі загрозу непоодиноким випадків порушення їхніх людських та трудових прав, аж до підневільної праці, сексуальної експлуатації.

В сучасному глобалізованому світі активізація міжнародної міграції є закономірним явищем, але його негативні наслідки для країни-донора можуть переважати позитивні. Ось чому так важливо стимулювати зайнятість всередині країни, створювати нові робочі місця, підвищувати рівень та якість життя, щоб громадянам країни не було потреби шукати кращої долі за кордоном.

Одержано 24.04.2019

УДК 340.12

Дмитро Іванович СЕРХОВЕЦЬ,

курсант групи Ф2-102 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат філософських наук, доцент Мошенський О. С.

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ІДЕЇ ТА РОЗУМІННЯ ЗАКОНУ В АНТИЧНІЙ ФІЛОСОФСЬКІЙ ДУМЦІ

Людина у всі періоди свого історичного буття з особливим інтересом підходила до процесу осмислення самої себе, світу навколо себе, себе у світі і світу у собі. Не є винятком і світ права. Правова думка у Стародавній Греції розвивалася у комплексі філософських та політико-правових вчень, що дає нам змогу прослідкувати процес осмислення та розуміння права і закону давніми греками в творах античних філософів.

Особистості стародавнього елліна (грека) були властиві два протилежні начала, названі у філософській науці «аполонівським» і «діонісійським». Аполонівське змушує його прагнути гармонії з Логосом (космосом) і суспільством. Шлях до гармонії у розумінні грека лежить у дотриманні у всьому мірі і золотій середині. На противагу постає діонісійське начало, зміст якого полягає у прагненні до агресії, порушенні міри, традиції, давніх заборон. Однак з того, про що свідчать пам'ятки ми можемо говорити про те, що своє людське призначення давній еллін бачив не в порушенні норм і гармонії, а в її пошуку, створенні і захисті. Аполонівське і діонісійське начало з'являються в античній культурній свідомості як прототипи (архетипи) номоса (закону) і дісномії (беззаконня). Дані явища не можуть існувати одне без одного, вони взаємостримують та контролюють одне одного. Греки перші помічають цей